

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH GALEA DEBONO**

Seduta tat-22 ta' Marzu, 2005

Appell Kriminali Numru. 22/2005

**Il-Pulizija
(Spt. Daniel Zammit)**

Vs
Abdul Salam Tumy Al Forgni

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellant quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti Istruttorja, talli fit-3 ta' Gunju, 2004, ghall-habta ta' 12.30 ta' filghodu, flimkien ma persuni ohra, gewwa l-Gzira u fi bnadi ohra gewwa dawn il-Gzejjer:

1) dolozament minghajr il-hsieb li joqtol jew li jqieghed f'periklu car il-hajja ta' PS 909 P. Buhagiar, tah daqqa ta' strument iebes ffuq rasu biex jikkagunalu feriti ta' natura gravi u jgib sfregju gravi u permanenti fil-wicc, fil-ghonq jew f'wahda mill-idejn ta' l-offiz, liema delitt ma giex esegwit minhabba xi

haga accidental li w idipendenti mill-volonta' tieghu, u dan bi ksur ta' I-artikolu 218(1)(b) u 41 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

2) fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi ingurja jew hedded, jew ghamel offiza fuq il-persuna ta' wiehed inkarigat skond il-ligi minn servizz pubbliku, waqt li kien jagħmel jew minhabba li kien jagħmel dan is-servizz u dan bi ksur ta' I-artikolu 95(1) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

3) fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi attaka jew għamel rezistenza bi vjolenza jew b'hebb fuq PS 909 P. Buhagiar u PS 245 K. Arnaud, li hija vjolenza pubblika, li huma persuni imkarigati skond il-ligi minn servizz pubbliku, filwaqt li kien jagħixxu għal esekuzzjoni tal-ligi jew ta ordni mogħtija skond il-ligi mill-awtorita' kompetenti u dan bi ksur tal-artikolu 98 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

4) fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi volontarjament hassar, għamel hsara jew għarraq hwejjeg haddiehor, mobbli jew immobli u cioè għamel hsara fl-uniformijiet ta' PS 909 P. Buhagiar u PS 245 K. Arnaud, liema hsara hija anqas minn LM10 għad-dannu tal-Gvern ta' Malta, u dan bi ksur tal-artikolu 325(d) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

5) fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi volontarjament kiser il-bon ordni u l-paci pubblika b'ghajjat u glied u dan bi ksur tal-artikolu 338(dd) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

6) fit-30 ta' Mejju 2004, ghall-habta tas-18.00 ta' filghaxija, flimkien ma persuni ohra, harab mill-post ta' kustodja jew ta' piena jew minn xi sptar fejn kien qiegħed ghall-kura jew osservazzjoni, jew mill-kustodja tal-persuna jew persuni inkarigati mill-kustodja tieghu, bi vjolenza fuq xi persuna jew bi ksur tal-postijiet imsemmija, u dan bi ksur tal-artikolu 152 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

7) b'hekk titqies recidiv b'sentenza li saret definitiva mogħtija mill-Qorti tal-Magistrati (Malta), Mag. Dr. M. Hayman LL.D fit-23 ta' Marzu, 2004.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tal-24 ta' Jannar, 2005, li biha,

wara li rat l-Artikoli 221(1), 95(1), 325(d), 338(dd), 152, 49, 50, 31 u 20 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, ma sabitx lill-imputat hati tal-ewwel, u t-tielet akkuzi u minnhom illiberatu izda sabitu hati tal-akkuzi l-ohra w ikkundannatu ghall-piena komplexiva ta' sentejn (2) prigunerija w tlett (3) Liri Maltin u disgha w tmenin (89) centezmi multa ekwivalenti ghall-hsara li saret mill-imputat fuq propjeta' pubblica w cioe' il-qmis tal-uniformi ta' PS 909 Paul Buhagiar u l-lanyard ta' PS 245 Keith Arnaud.

Rat ir-rikors tal-appellant minnu pprezentat fit-3 ta' Frar, 2005, li bih talab lil din il-Qorti joghgobha tvarja s-sentenza appellata fis-sens li tikkonferma in kwantu din illiberatu mit-tielet akkuza w sabitu hati tas-sitta w seba' akkuzi, izda tirrevokaha in kwantu din sabitu hati ta' l-ewwel, it-tieni, ir-raba u l-hames akkuzi kontra tieghu u tilliberaħ minnhom.

Fliet l-atti kollha processwali;

Rat il-verbal tal-Prosekuzzjoni fis-seduta tal-lum fejn eccepiet in-nullita' tar-rikors tal-appell billi ma giex rispettat il-vot tal-ligi fl-artikolu 419 (1) (a) tal-Kodici Kriminali, ghax ma jsemmewx il-fatti fil-qosor.

Semghet it-trattazzjoni dwar din l-eccezzjoni tan-nullita' tar-rikors .

Ikkonsidrat ;

Illi dwar il-pregudizzjali tan-nullita' tar-rikors tal-appell , jigi osservat li ghalkemm fil-fatt dar-rikors jiddedika tlitt paragrafi – tnejn minnhom ta' linja - ghall-dawk li suppost huma l-fatti fil-qosor, pero' f' dawn il-paragrafi kull ma hemm dwar il-fatti tal-kaz, għad-distinzjoni ta' narrazzjoni ta' x' gara mill-hajja tal-appellant qabel il-kaz innifsu w li hu kien arrestat pendenti din il-procedura ,huwa testwalment dan :-

“...illi l-fatti tal-kaz odjern huma ben sintetizzati fis-sentenza ta' l-Ewwel Qorti.”

Issa hu ovvju li l-espozizzjoni tal-fatti kif saret fir-rikors tal-appell hija ghal kollox inezistenti w fil-fatt ma hemm xejn li jillumina lil din il-Qorti dwar il-fatti tar-reati dedotti nnifishom. Il-vot tal-ligi ma ma jistax jigi sodisfatt billi ssir riferenza ghall-fatti sintetizzati fis-sentenza appellata.

Illi din il-Qorti kellha okkazzjoni tippronuncia ruha dwar eccezzjoni simili li tqajjmet fil-konfront tar-rikors ta' appell ipprezentat mill-Avukat Generali fis-sentenza tagħha fil-kawza fl-ismijiet “Il-Pulizija vs. Herman McKay u Stiano Agius” [7.1.2004] , kif ukoll li tqajjmu fil-konfront ta' appellanti dikjarati hatja mill-Ewwel Qorti (Ara “Il-Pulizija vs. Tarcisio Gatt” [22.1.2004]; “Il-Pulizija vs. Patrick Gatt” [22.1.2004]; “Il-Pulizija vs. Gaetano Bonnici” [18.3.2004]; “Il-Pulizija vs. Paul Abela” [27.5.2004]; “Il-Pulizija vs. Arthur Agius” [24.6.2004] , “Il-Pulizija vs. Mariella Grima” [4.11.2004] u ohrajn.

F' dawn is-sentenzi, din il-Qorti ccitat b'approvazzjoni dak li gie ritenut minn din il-Qorti diversament preseduta mill-Onor. Dr. V. De Gaetano (illum Prim. Imhallef) fis-sentenza fil-kawza fl-ismijiet “Il-Pulizija vs. Joseph Said” [25.7.1994] :-

“Il-gurisprudenza, ormai kopjuza dwar in-nullita’ tar-rikors tal-appell minhabba karenza tar-rekwizit tal-fatti fil-qosor , ma hix gurisprudenza bbazata fuq formalizmu jew inflessibilita’ procedurali izda gurisprudenza bbazata fuq interpretazzjoni ragjonevoli tal-imsemmi dispost tal-ligi (Art. 419 (1)...”Il-principji stabiliti ... jinsabu rispekkjati f’sentenzi aktar recenti bhal , per ezempju , “Il-Pulizija vs. Lawrence Zammit u Paul Spiteri” [25.7.1986] ; “Il-Pulizija vs. Alfred Debono” [23.4.1992] u l-“Il-Pulizija vs. Julian Bonello” [14.5.1992], lkoll appelli kriminali, jistgħu jigu riassunti fis-segwenti tlitt propozizzjonijiet : (1) ir-rikors għandu jkun fih espozizzjoni tal-fatti saljenti u essenzjali tal-kawza, esposti b’ mod car u komplet , b’ mod li l-kontropoarti tkun tista’ tifhem fuqhiex għandha tiddefendi ruha jew tittratta , u b’mod li din il-Qorti tkun tista’ ssegwi sewwa l-izvolgiment tal-kaz u tillimita d-

dibattitu ghal dak li hu bzonnjuz u tirrikjedi l-iskjaramenti mehtiega; (2) il-ghalhekk ma jkunx sodisfatt il-vot tal-ligi jekk il-fatti jkunu sparpaljati b'mod li wiehed irid joqghod jistad ghalihom biex forsi jindividwhom ; u (3) li certament mhux il-komplitu tal-Qorti li toqghod tiprova tispigola l-fatti mill-aggravji jew vice versa. ...f' dan il-kaz l-espozizzjoni tal-fatti hija karenti ghal kollox.”

Fl-Appell kriminali “Il-Pulizija vs. Vincent Fenech” [17.10.1997], din il-Qorti ukoll preseduta mill-Imhallef Dr.V. De Gaetano qalet li ghalkemm : “*tfahhar kull sforz li jsir biex fl-atti gudizzjarji tigi kkoltivata l-prassi ta’ l-ekonomija tal-kliem , hu evidenti li tali ekonomija ma tistax tkun a skapitu tas-sens u l-iskop guridiku ta’ l-att in kwistjoni , ciee’ ma tistax tkun ekonomija tali li ggib fix-xejn u tirrendi inoperattiv u bla sens dak l-att.*”

Illi jidher car li f'dan il-kaz ukoll l-espozizzjoni tal-fatti hija ukoll karenti ghal kollox u dak li intqal fir-rikors fit-tlitt paragrafi li jsegwu dak li jghid li “*Illi l-fatti tal-kaz kienu s-segwenti:*” ma jitfghu assolutament ebda dawl fuq dak li suppost gara jew ma garax f' dan il-kaz, rigwardanti l-allegati reati.

Ghal dawn il-motivi tilqa' l-eccezzjoni preliminari tal-Avukat Generali w tiddikjara r-rikors tal-appell tal-appellant irritu w null ghax ma jissodisfax ir-rekwiziti mehtiega taht piena ta' nullita' mill-artikolu 419 (1)(a) tal-Kap.9. u konsegwentement tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tieghu.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----